

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

Vážený pan
Mgr. Radim Daňhel
ředitel odboru dohledu
Ministerstvo spravedlnosti

Vyšehradská 16
128 10 Praha 2

V Praze dne 30. září 2011
Vaše č.j.: 40/2011-OD-ZN/7
Naše č.j.: 1338-2011/Vr-Pe-Pl

Věc:

Stanovisko a náměty České komory architektů k přípravě nové kategorizace znaleckých oborů a odvětví

Vážený pane řediteli,

v návaznosti na Vaše otázky, které jste nám položil dopisem z května tohoto roku, jakož i na rozhovor s panem náměstkem Melzerem, který se uskutečnil v první půli měsíce srpna, Vám posíláme přílohou naše návrhy a náměty k nové kategorizaci znaleckých oborů. Jsou výsledkem rozsáhlých úvah a debat, které na toto téma vedeme již více než rok. Jsme připraveni tyto návrhy vysvětlovat i obhajovat, bude-li toho třeba a bude-li o to z Vaší strany zájem. Rovněž tak jsme připraveni naše návrhy modifikovat, bude-li k tomu dobrý a pádný důvod. V každém případě jsme připraveni k další spolupráci s Vámi, resp. Ministerstvem spravedlnosti, nabízíme svoji součinnost a těšíme se na kvalitní plody společného úsilí.

Nad rámec Vašich otázek si dovoluujeme připomenout závažnost takových témat, jakými jsou znalecký tarif a lhůta splatnosti znalečného. Bylo by podle našeho názoru totiž iluzí domnívat se, že se znalecké činnosti budou se vší důkladností a erudicí věnovat vskutku význační odborníci, pokud by tak museli činit na úkor vlastní slušně honorované odborné činnosti - výměnou za nízké a pozdě vyplácené znalečné. Vysoce odborná práce má svoji cenu, a to i pro účastníky soudního sporu, kteří - alespoň v případě sporů z našeho oboru - zpravidla před soudem hájí vlastní ekonomické zájmy a za kvalitní znalecké posouzení jsou tudíž připraveni přiměřeně zaplatit. Chápeme, že v oblasti trestního řízení je problematika hrazení nákladů znalečného posouzení poněkud odlišná, nicméně tato skutečnost by neměla být překážkou nastolení reálných odměn za znaleckou činnost vyplácených ve standardních lhůtách splatnosti.

V úctě

Ing. arch. akad. arch. Jan Vrana
předseda
České komory architektů

PŘÍLOHA:

NÁVRHY A NÁMĚTY NOVÉ KATEGORIZACE ZNALECKÝCH OBORŮ A ODVĚTVÍ PRO ARCHITEKTURU, URBANISMUS A KRAJINÁŘSKOU ARCHITEKTURU, STAVEBNICTVÍ, EKOLOGII A OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KULTURNÍ DĚDICTVÍ A PAMÁTKOVOU PÉČI A SPOLEČENSKÉ VĚDY

Základní výhrady k dosavadní struktuře znaleckých oborů a odvětví, jakož i k rozhodování o zápisu do seznamu soudních znalců přednesli zástupci ČKA na několika setkáních s představiteli MSpr. Dosavadní nomenklatura prakticky zcela eliminovala architekturu a související obory a rozpustila ji do „stavebnictví“. V této příloze předkládáme podrobnější strukturu a odůvodnění oboru „architektura/urbanismus/krajinářská architektura“ s odkazy na další související obory, z nichž zejména považujeme za významné obory těsně se architektury dotýkající, popřípadě se s ní prolínající – zejména péči o kulturní bohatství (památková péče) a péči o přírodní bohatství (ochrana přírody a krajiny), dále samo stavitelství (včetně stavebnictví).

* * * * *

1. Jak by podle vašeho odborného názoru měla znít definice specifikující příslušný obor, resp. jak by měla být definována jeho obsahová náplň?

Základní definice oboru **ARCHITEKTURA**:

„Ucelené navrhování, plánování a projektování území (včetně krajiny), staveb a interiérů (včetně jejich změn a obnovy), a to z hledisek estetických a obecně kulturních, materiálových a konstrukčních, technických a technologických, dispozičních a provozních (uživatelských) a ekonomických.“

Architektonickou praxí se rozumí výkon odborných činností a poskytování odborných služeb při plánování krajiny a osídlení (obcí a měst), při vypracovávání architektonických návrhů, návrhů konstrukcí, obnovy, restaurování, rekonstrukcí nebo úprav budov, popřípadě jejich souborů. Tyto profesní služby obsahují rovněž plánování využití území, přípravnou činnost předprojektovou, úplnou činnost projektovou, modelování, grafické zpracování, zpracování specifikací a technické dokumentace, koordinaci technické dokumentace připravené jinými k tomu kvalifikovanými specialisty a poradci – inženýry, zahradními architekty, dále rozpočtovou a administrativní činnost při výstavbě, autorský a investorský technický dozor a řízení projektu.

2. Souhlasíte s navrženou strukturou příslušného oboru? Pokud ne, jak by dle vašeho názoru měla tato struktura vypadat? Ke své odpovědi, prosíme, uveďte důvody, které vás k danému názoru vedou.

Název příslušného znaleckého oboru:

„ARCHITEKTURA“

Vnitřní strukturování oboru **ARCHITEKTURA** pro účely kategorizace znaleckých oborů musí respektovat standardní členění oboru tak, jak je zažito v běžné odborné praxi i ve stávajícím systému odborného vzdělávání:

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

urbanismus
krajinářská architektura
plánování územních systémů ekologické stability

NAVRHOVÁNÍ A PROJEKTOVÁNÍ (STAVEB)

staveb pozemních
staveb inženýrských
staveb technologických
parků a zahrad

NAVRHOVÁNÍ INTERIÉRŮ

navrhování interiérů staveb
design nábytku a zařizovacích předmětů
výstavnictví
scénografie

Zároveň je ovšem třeba vycházet z obvyklých a odůvodněných znaleckých úkolů, které se člení přibližně do těchto tematických skupin:

- a) **správnost a úplnost, resp. neúplnost dokumentace (vady dokumentace) projektové/plánovací;**
- b) **vady staveb a škody na stavbách;**
- c) **autorská práva (neoprávněný zásah do projektové či plánovací dokumentace) a oceňování licenčních plateb;**
- d) **oceňování projektových prací (projektové/plánovací dokumentace) a výpočet rozpočtových nákladů;**
- e) **historická hodnota a památková péče (ochrana);**
- f) **krajinná hodnota a krajinná péče (ochrana).**

3. **Měla by být odvětví příslušného oboru dále upřesňována specializacemi? Případné specializace, prosím, vyjmenujte, včetně vyjádření, do jaké míry by měly být pro znalce závazné (do jaké míry by mohl poskytovat posudky mimo stanovenou specializaci)?**

Základní struktura oboru, jak je uvedena výše, ovšem předpokládá další dílčí členění na podobory a specializace tak, jak je tomu i v běžné praxi. Například jedním z podoborů navrhování a projektování pozemních staveb je navrhování a projektování staveb pro bydlení, přičemž v dalším stupni se tento podobor člení mimo jiné na specializaci navrhování a projektování staveb pro dočasné ubytování, kterou lze dále členit podle rozsahu, typu, standardu atd. A ve všech takovýchto podoborech a specializacích lze právem předpokládat potřebu i schopnost specializované znalecké činnosti.

Proto by systém znaleckých specializací měl zůstat otevřený, aby mohl reagovat na reálné a vyvíjející se potřeby znalecké praxe.

Zároveň by systém měl být hierarchicky uspořádán tak, aby znalecké oprávnění ve vyšším (širším) podoboru/specializaci zahrnovalo automaticky oprávnění ke znalecké činnosti ve všech podřazených specializacích. Zároveň by však bylo možno udělovat i užší znalecké oprávnění v těchto jednotlivých specializacích, které by ovšem neopravňovalo k výkonu znalecké činnosti ve specializaci, příp. podoboru nadřazené(m).

K odpovědnosti znalce s vyšším (širším) oprávněním by přitom patřilo zodpovědné zvážení vlastních znaleckých schopností v případě konkrétního značně specializovaného znaleckého úkolu.

4. **Jaké by podle vašeho odborného názoru měly být kvalifikační předpoklady pro výkon znalecké činnosti v příslušném oboru?**

Základním kvalifikačním předpokladem by mělo být absolutorium příslušného vysokoškolského vzdělání, fakultativním předpokladem by pak měla být příslušná autorizace (podle zákona č. 360/1992 Sb.), popř. akademická či vědecká funkce/hodnota (přednášková a publikační činnost).

Ve zvláštních a odůvodněných případech by mělo být umožněno tento kvalifikační předpoklad, resp. jeho nesplnění prominout - např. u znaleckých specializací vysloveně řemeslného zaměření.

Dalším kvalifikačním předpokladem by měla být odborná znalecká zkouška, vykonaná např. před zvláštní zkušební komisí příslušné profesní komory - v případě oboru „architektura“ je to Česká komora architektů zřízená zákonem č. 360/1992 Sb. Odborná znalecká zkouška by měla splňovat náležitosti certifikace osob podle evropské směrnice 17 024, aby umožňovala evropskou kompatibilitu českých znalců.

5. **Jakou podobu by podle vašeho odborného názoru mělo mít další vzdělávání znalců v příslušném oboru?**

Další vzdělávání znalců by mělo mít podobu specializovaných znaleckých kurzů a seminářů pořádaných příslušnou profesní komorou, za případné spolupráce s obdobnými zahraničními odbornými institucemi, popřípadě ve spolupráci a v součinnosti se školami s uznaným anebo příbuzným vzděláním. Mělo by být provázáno se

systemem kontroly kvality znalecké činnosti - např. v pětiletých cyklech, v nichž by se revidovalo či prolongovalo znalecké oprávnění.

vzdělávací ústavy s uznaným vzděláním pro autorizace v uvedených oborech:

Fakulta architektury Českého vysokého učení technického v Praze

Fakulta architektury Vysokého učení technického v Brně

Fakulta umění a architektury Technické univerzity v Liberci

Škola architektury Akademie výtvarných umění v Praze

Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze

Zahradnická fakulta Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně

vzdělávací ústavy s příbuzným vzděláním pro autorizace v uvedených oborech:

Fakulta stavební – obor Architektura a urbanismus Českého vysokého učení technického v Praze

Fakulta stavební – obor Architektura a urbanismus Vysokého učení technického v Brně

Fakulta stavební – obor Architektura Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě

V Praze dne 29. 09. 2011

Martin Peterka, Jiří Plos a Jan Sapák

pracovní skupina představenstva ČKA pro legislativu